

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Л. А. КУШНІР, канд. екон. наук, доц., доц. кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім.С.Юрія

Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут», м. Кам'янець-Подільський, Україна

Сучасні реалії у світовій економіці, пандемія COVID-19 та введення воєнного стану 24 лютого 2022 року в нашій країні негативно вплинули на всі сфери економіки України. Відтак готельно-ресторанний бізнес, зазнавши значних втрат, не став винятком: велика кількість готельно-ресторанних закладів функціонують або частково, або є перепрофільованими, або зачиненими взагалі.

Доречно також зауважити, що готельно-ресторанний бізнес, будучи складовою індустрії гостинності, є одним із найперспективніших напрямів розвитку національної економіки. Ефективне функціонування цієї сфери бізнесу є позитивним показником змін в економіці держави, її регіонів та важливою передумовою активізації розвитку міжнародних зв'язків. Індустрія гостинності є однією з важливих складових світового ринку послуг, й представляє собою високододаткову галузь, що швидко розвивається, створюючи нові види та форми підприємств [1].

Розгортання у глобальному масштабі пандемії COVID-19, а тепер ще й повномасштабне вторгнення ворога, серйозно зачепило цей бізнес, спровокувавши, у такий спосіб, його критичний фінансовий стан. З огляду на це, готельно-ресторанний бізнес змушений шукати нові активатори та мотиватори виживання і розвитку, які дозволять йому ухвалювати ефективні та водночас перспективні управлінські рішення, для того щоб функціонувати на ринку праці заради розквіту держави [3].

Відтак Українська готельно-курортна асоціація (UHRA) від імені громади індустрії гостинності ініціювала акцію «Відвідай Україну в майбутньому», яку офіційно підтримало Державне агентство розвитку туризму і Міністерство культури та інформаційної політики. Акція спрямована на підтримку української індустрії гостинності, що бере участь у забезпеченні тилу військових дій та несе значні фінансові витрати з початку війни [2].

Як результат впровадження акції люди з усього світу робили «пожертвуване бронювання» номерів в українських готелях на будь-яку дату протягом 2022 року, адже весь світ, з огляду на ситуацію, намагається надати підтримку Україні, її економіці та індустрії гостинності. Так, за рахунок акції «Відвідай Україну в майбутньому» готелі, які в період вимушеного простою не можуть функціонувати, забезпечуються підтримкою. Насамперед, багато готельно-ресторанних закладів в різних містах України слугують центрами для тимчасового проживання біженців, а також приміщеннями для приготування гарячих обідів та організації харчування під час евакуації українських захисників і волонтерів з різних районів, в яких тривають бойові дії. Готелі

також надають складські приміщення для зберігання гуманітарної допомоги та побутового обслуговування, спрямованих на підтримку постраждалих цивільних громадян. У районах активних бойових дій готелі є важливою ланкою для тимчасового розміщення евакуйованих мирних жителів, організації пунктів гуманітарної допомоги та побутового обслуговування. На фоні цього виникають колосальні витрати діяльності, такі як оплата праці персоналу готелю, закупівля їжі, безпека тощо. Тому акція «Відвідай Україну в майбутньому» – прямий та ефективний спосіб підтримки для підприємств гостинності, коли є можливість забронювати та передоплатити будь-яку кількість ночей на будь-який період протягом 2022 року в готелі, який обрано для підтримки. Оплата, яку отримують готелі, за сприянням акції, дозволяє працювати в режимі підтримки військового тилу.

7 листопада агентство Bloomberg повідомило, що сервіс оренди Airbnb отримав в Україні замовлення майже на 4 мільйони доларів від людей, які не проживають у заброньованих номерах, але просто бажають фінансово підтримати постраждалих від війни українців. За словами генерального директора Airbnb Браяна Ческі, на 4-5 листопада в Україні було заброньовано близько 120 тисяч ночей. Майже три чверті замовників були зі США, Великобританії та Канади [2]. Представники готельно-ресторанного бізнесу заявляють, що будуть раді гостям, які відвідають Україну відразу після її перемоги.

Окрім згаданої акції «Відвідай Україну в майбутньому» сьогодні вже діють багато інших програм, які спрямовані на підтримку та відновлення окремих сфер економічної діяльності в нашій країні. Так, наприклад, за підтримки Міжнародної організації з міграції (МОМ) – Агентства ООН з питань міграції в межах проєкту «Розвиток МСП: економічна інтеграція внутрішньо переміщених осіб та відновлення бізнесу», який фінансується Міністерством економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) через Німецький банк розвитку (KfW) проводиться конкурс грантів для підтримки мікропідприємств та самозайнятих осіб. Першочергово такий грантовий проєкт націлений на підтримку та відновлення суб'єктів індустрії гостинності та готельного господарства, суб'єктів ресторанного бізнесу і громадського харчування [2].

Отже, на початку 2022 року під впливом військової агресії ворога готельно-ресторанний бізнес майже припинив ефективно функціонувати. Проте з метою забезпечення розвитку та ефективного функціонування суб'єктів готельно-ресторанної справи в державі запроваджуються програми та проєкти підтримки цієї сфери економічної діяльності за підтримки міжнародних організацій попри нестабільність геополітичної та економічної ситуації в Україні, пандемічні обмеження, воєнні дії готельно-ресторанний бізнес вистає, але значно трансформується.

Література:

1. Ткаченко О. П. Менеджмент підприємств ресторанного господарства: навч. посіб. Харків : ХДУХТ, 2019. 200 с.

2. ДАРТ та УНРА запускають акцію з благодійного бронювання номерів в українських готелях. *Interfax* – *Україна* : веб-сайт. URL: <https://interfax.com.ua/news/general/810589.html> (дата звернення: 12.01.2023).

3. Ukrainian hotels located in war zones ask the world for support and launch the action “Visit Ukraine in the Future”. URL: <https://visitukraine.today/blog/214/ukrainian-hotels-located-in-war-zones-ask-the-world-for-supportand-launch-the-action-visit-ukraine-in-the-future> (дата звернення: 12.01.2023).